

Miliša, Zlatko i suradnici:

Zašto Zadru treba centar za mlade?

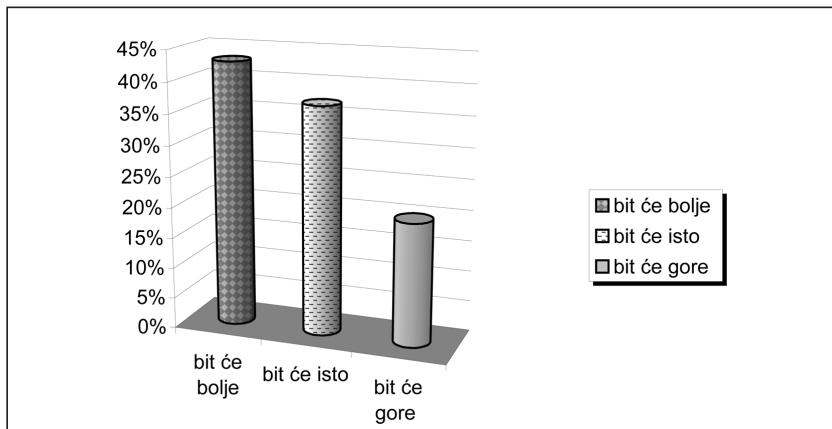
Gradska knjižnica, Zadar (2004.)

Studija koju nam u ovoj knjizi nudi doc. dr. Zlatko Miliša s odjela za pedagogiju Sveučilišta u Zadru, daje nam jedan zanimljiv prijedlog kako pomoći i usmjeriti mlade ljude u budućnost. Sam naslov kazuje kako u gradu Zadru ne postoji niti jedno mjesto koje okuplja mlade nudeći im alternativu za disco-klubove i uvijek prepune kafiće. Više od desetak godina DHM (Dom hrvatske mladeži) je zatvoren za mlade, a alternativa ne postoji. Treba li uopće današnjoj mladeži ovakav (ili onakav) dom, centar ili nešto slično? Sami mladi nude nam odgovor svojim masovnim posjećivanjem Gradske knjižnice. Gradska knjižnica već je niz godina glavno okupljalište zadarske mladeži. Preko 6000 srednjoškolaca i studenata aktivni su članovi Gradske knjižnice. Knjižnica, koju vodi mr. sc. Pehar (napisao je predgovor ovoj knjizi) i njegove maštovite suradnice pune entuzijazma, privlači sve generacije Zadrana: od sasvim male djece koji u njoj imaju svoju igraonicu, tinejdžera, ado-

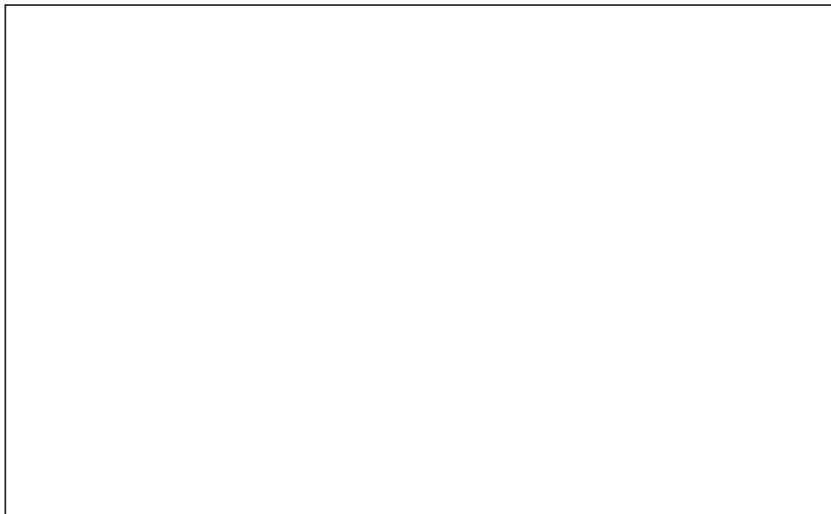
lescenata, studenata, zaposlenih, nezaposlenih (i oni imaju svoj kutak), umirovljenika (koji rado pročitaju dnevni i tjedni tisak u ugodnoj atmosferi knjižnice). Za nabranjanje svih aktivnosti knjižnice trebalo bi napisati poseban članak. U posljednje vrijeme prostor Gradske knjižnice postao je premalen za sve one koji bi željeli u njoj boraviti. Pored zgrade Gradske knjižnice postoji stara, napuštena zgrada čiji su zadnji korisnici bili časnici JNA. Upravo bi ta zgrada bila idealno rješenje za proširenje Gradske knjižnice. Da ne bi sve bilo idealno, pojavili su se neki novi pretendenti na spomenutu zgradu. Jedan od motiva za ovu knjigu upravo je proširenje knjižnice, odnosno apel za dodjeljivanje te zgrade Gradskoj knjižnici. Drugi motiv je predstavljanje Milišina CINAZ-a (Centar za izvannastavne aktivnosti Zadar) koji bi u jednoj od mogućnosti mogao postati pridruženi član knjižnice.

Knjiga započinje argumentiranjem zašto je potreban centar za mlade. Argumenti su začinjeni javnim ispitivanjem koje je upravo provela ekipa CINAZ-a među zadarskim srednjoškolcima i studentima (anketirano je 319 osoba). Rezultati ankete poručuju da je, ipak, centar za mlade i više nego potreban. Evo nekoliko indikativnih podataka, odnosno odgovora:

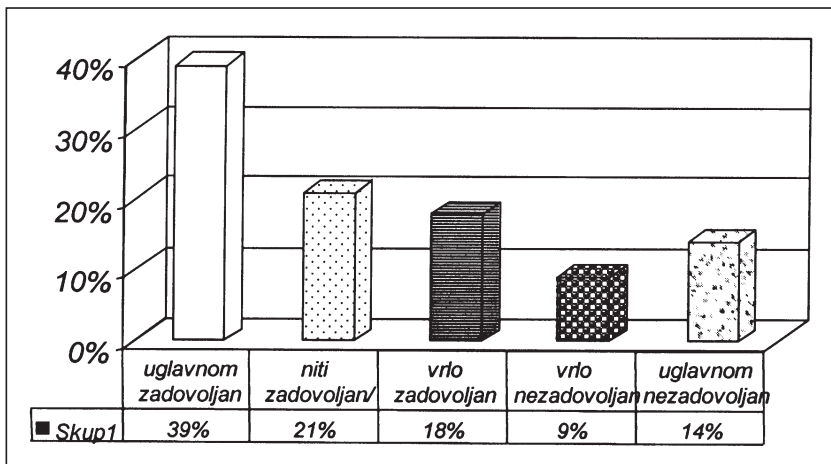
Kako procjenjujete budućnost društva u kojem živite?

Koliko ste često angažirani u organiziranim aktivnostima izvan nastave, sporta i glazbe?

U kojoj mjeri ste zadovoljni korištenjem slobodnog vremena?

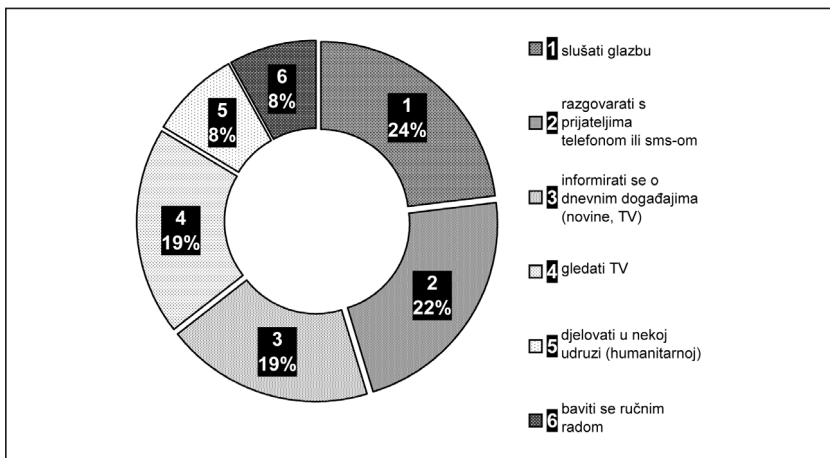
Ovi odgovori govore sami za sebe. Samo 43% posto mladih nada se da će biti bolje?! Ostalih 57% se niti ne nada! Nije potrebno reći da bi osobe u njihovim godinama trebale biti puno, puno optimističnije. Također, 50% mladih su vrlo nezadovoljni ili

uglavnom nezadovoljni iskorištavanjem slobodnog vremena. I ostatak ovog djela ankete nam daje slične ili iste rezultate koji nam neverbalno govore da stvari treba mijenjati.

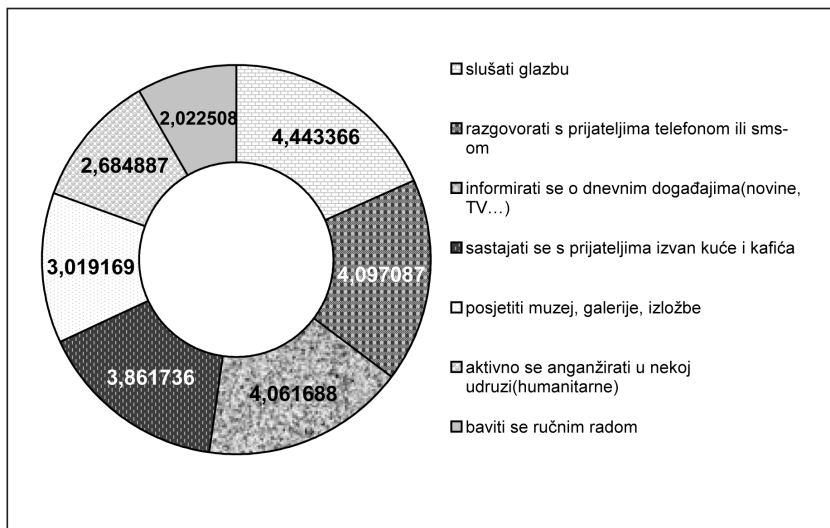
Drugi dio ispitivanja se odnosio na slobodno vrijeme mladih. Opet sam izdvojio samo nekoliko zanimljivijih odgovora, odnosno pokazao, što je to čime mladi ispu-

njavaju slobodno vrijeme i kako bi ga najradije potrošili, a koje su, pak, aktivnosti u kojima troše najmanje vremena i u kojima najmanje žele sudjelovati.

Učestalost provođenja slobodnog vremena mladih na opisani način:

želja za učestalost provođenja slobodnog vremena mladih na opisan način. Volio bih:

Ovdje su prikazane samo aktivnosti koje mladi najviše ili najmanje čine ili žele činiti. Osim što velik dio vremena mladi provode u slušanju glazbe i gledanju televizije, najčešći način komunikacije s drugima jest telefonom i mobitelom. Većina ne sudjeluje ni u kakvom volonterskom radu, ali niti to želi raditi.

U drugom djelu knjige Miliša i suradnici daju nam prikaz jednog pokušaja kako aktivirati i uputiti mlade ljude u život, kako eliminirati nakupljeni pesimizam i apatiju prema svijetu oko njih. CINAZ nam nudi sedamnaest različitih radionica čije programe možemo detaljnije upoznati u ovoj knjizi:

Radionica profesionalnog razvoja – program koji bi učenicima trebao omogućiti da samostalno uz pomoć roditelja i prijatelja upoznaju svoje sposobnosti, interese i vrijednosti te se na taj način lakše odrede prema budućem zanimanju i karijeri. Teme u ovoj radionici su:

Upoznavanje samog sebe: Tko sam?

Istraživanje zanimanja i svijeta rada: Kamo idem?

Planiranje karijere: Kako to ostvariti?

Program za ovu radionicu izradila je Višnja Perin, dipl. psiholog.

Dramski studio – cilj radionice je poticati razvoj: koncentracije, samopuzdanja; pravilnog izražavanja i bogaćenja rječnika; izražajnost scenskog pokreta i osvještavanje osobnosti i sigurnosti u javnim nastupima. Program ove radionice izradila je Jadranka Miliša, prof. hrvatskog jezika; članica Hrvatskog centra za dramski odgoj.

Ispitivanje javnog mišljenja – da bismo uopće doznali koji problemi muče mlade, najbolji način je ispitivanje njih samih. Ova radionica je i provela anketu iz prvog dijela knjige. Voditelj ove radionice je doc. dr. Ana Proroković. Suradnici u ovoj radionici su: Mila Špindrek, prof. psihologije, Ivona Bumbak (student psihologije), Zorana Žižić (apsolventica pedagogije i engleskog jezika) i Marita Brčić (apsolventica sociologije i filozofije).

Međunarodna suradnja mladih – cilj je radionice ostvarivanje i razmjena učenika i studenata. Program ove radionice izradila je Marita Brčić – apsolventica sociologije i filozofije.

Novinarska radionica – sam naziv ove radionice ukazuje nam da je riječ o svladavanju vještine medijskog izražavanja, sudjelovanja u javnosti, priopćavanja značajnih činjenica... Voditelj radionice je Nenad Vertovšek, dipl. politolog.

Odgovorno roditeljstvo – po mojem mišljenju, ovo je jedna od najzanimljivijih, a možda i najzahtjevnija radionica u ovom nizu. Program je izradila dr. Mira Klarin. Cilj programa je upoznavanje adolescenata s važnošću odgovornosti roditeljske uloge i razvitak sretnog i zadovoljnog djeteta.

Pomagački rad – studenti i srednjoškolci – radionica koja je već nekoliko mjeseci u funkciji. Ovo je ujedno i jedina radionica koja u knjizi ima i prikaz jedne konkretne provedbe radionice. Cilj je radionice isticanje vrijednosti i korisnosti volonterskog i pomagačkog rada mladih s drugim mladima. Voditelj radionice je Igor Longo, prof. psihologije i instruktor realitetne terapije.

Patronažni rad studenata s djecom s posebnim poteškoćama – glavni je cilj ove radionice pomoć djeci s teškoćama u razvoju, što obavljaju studenti. Voditelj radionice je prof. dr. Zora Itković.

Pomoć mladima u sprječavanju nasilja u školi i oko nje – nasilje je gorući problem hrvatskih škola koji će biti vrlo teško riješiti, a cilj je ove radionice osposobiti učenike, nastavnike i roditelje da prepoznaju, zaustave i spriječe nasilje među djecom, razvijaju poticajno ozračje u školama i edukacija mladih da dolaze do konstruktivnih načina rješavanja konflikta. Program za ovu radionicu izradile su dipl. psiholog Melita Knežević i prof. pedagogije i dipl. sociolog Vedrana Baradić.

Pomoć vršnjaka u školi – program prevencije nepoželjnog ponašanja namijenjen je mladima od 13 do 17 godina. Voditelj radionice je Vera Šušić, dipl. psiholog.

Škola u prirodi – škole u prirodi u nekim su državama svijeta dio obaveznog nastavnog programa. To je, među ostalim, izvrsna prilika da se urbana djeca povežu s prirodom. Voditelj radionice je sociologinja Vesna Sabolić

Radionica za kritičko razmišljanje – cilj je radionice potaknuti mlade da kritički promišljaju o svijetu oko sebe u svim njegovim segmentima. Nažalost, u ovome je djelu došlo do tehničke greške. Kao pisac programa naveden je prof. Bruno Ćurko, što nije točno. Voditelj i osoba koja je izradila program radionice je prof. Siniša Matić. Bruno Ćurko samo je jedan od voditelja radionice.

Razgovori o seksualnosti s tinejdžerima – tema ove radionice sigurno je jedna od glavnih briga naših adolescenata, tj. područje u kojem im je potrebna pomoć i više nego što sami misle. Voditeljice ovih radionica su prof. biologije i kemije Sofija Boras i viša medicinska sestra Jadranka Rašetina.

Savjetovalište za mlade – voditeljica ove radionice je profesorica Sofija Boras; suradnika u ovom projektu ima dosta, jer je ovakvom savjetovalištu potrebna cijela lepeza stručnjaka. Program Savjetovališta za mlade izradila je prof. dr. Zora Itković.

Šahovska radionica – u ovoj se radionici promovira malo drugačiji pristup šahu, koji kroz razne strategije (među njima i popularno nazvana »vojna« strategija), razvija i logičko razmišljanje. Program je izradio međunarodni šahovski velemajstor Patrik Levačić, prof. ruskog i francuskog jezika.

Tribine i okrugli stolovi za mlade – Osnivač udruge CINAZ i njen predsjednik doc. dr. Zlatko Miliša voditelj je i pisac programa ove radionice.

Umjetnička radionica – ovu radionicu vodi poznati zadarski umjetnik Tomislav Marijan Bilosnić, a sastoji se od književne, likovne i fotoradionice.

Ovo je kratki prikaz radionica. Ukoliko želite više informacija o nekoj pojedinoj radionici ili o projektu općenito, pokušajte kontaktirati udruhu CINAZ¹.

To je svakako dobra ideja koja polako počinje funkcionirati, jednom po jednom radionicom. Hoće li cjelokupni projekt zaživjeti, više je stvar (kao i u svemu drugome) materijalnih sredstava, nego entuzijazma i upornosti ljudi koji su sudjelovali u ovom projektu.

Bruno Ćurko

¹ CINAZ – 023/315–673 (radno vrijeme udruge je od 10 do 12 sati).